

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСЕСВІТНЯ СПАДЩИНА ЮНЕСКО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30.08.2023**

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Всесвітня спадщина ЮНЕСКО
Викладач (-і)	канд. пед. наук, доцент Маланюк Тарас Зіновійович
Контактний телефон викладача	0975952780
E-mail викладача	taras.malaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Курс «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО» - обов'язкова дисципліна з циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Менеджмент соціокультурної діяльності» ОР «Бакалавр». Програма курсу побудована з урахуванням нової ролі людини у сучасному суспільстві, з необхідністю формувати у випускника уміння адаптуватися до умов професійної діяльності. Теоретичні знання, під час вивчення дисципліни, повинні сприяти збереженню здобутків культурної спадщини, охороняти цю частину спадщини людства і забезпечити її передачу наступним поколінням. Вивчення культурної спадщини, знання про неї, її захист сприяють взаєморозумінню, та зміцненню зв'язків між світовими культурами.	
3. Мета і завдання навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів комплексного уявлення про об'єкти всесвітньої культурної і природної спадщини, їх типологічні і територіальні особливості, а також діяльність міжнародних організацій зі збереження, популяризації основних культурних і природних пам'яток, що утворюють Всесвітню спадщину ЮНЕСКО. Основними цілями вивчення дисципліни є: - сприяти формуванню чіткого розуміння специфіки політичного і просторово-територіального устрою країн світу; - розуміти значення проблематики зі збереження, дбайливого відношення до культурного та природного надбання; - вміти ефективно застосовувати отримані знання в соціальній, громадській і фаховій сфері діяльності.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичних проблем у соціокультурній сфері, у галузі освіти і науки, креативної економіки та культурних практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і мистецтва та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери.

ЗК 6. Здатність критичного усвідомлення специфічності та взаємозв'язку між культурними, соціальними та економічними процесами.

ЗК 7. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.

ЗК 8. Здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері соціокультурної діяльності.

ЗК 9. Уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів.

Фахові (спеціальні) компетентності :

ФК 1. Визначати головні етапи розвитку історичної думки та її основні досягнення.

ФК 2. Пояснювати особливості організації культурно-рекреаційного простору.

ФК 3. Набуття професійних знань та практичних навичок з організації надання дозвіллевих послуг в сфері соціокультурної діяльності.

ФК 11. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий	
III	Менеджмент соціокультурної діяльності	II курс , II рік	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до курсу «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО». Формування та розвиток системи Світової спадщини. Предмет і завдання курсу. Сучасні підходи до тлумачення культурна та природна спадщина. Аналіз цілей і завдань Міжнародної конвенції в сфері охорони, збереження, відновлення та використання культурної та природної спадщини. Географічні регіони за приналежністю до об'єктів Всесвітньої природної та природно-культурної спадщини по материках і частинах світу. Критерії об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. Сучасні тенденції дослідження Всесвітньої спадщини з точки зору збалансованого розвитку. Структуроване бачення класифікації об'єктів матеріальної та нематеріальної культури.		2	2	10
Тема 2. Давньоруські храмові ансамблі ЮНЕСКО в Україні Найвизначніші пам'ятки архітектури храмових ансамблів. Усвідомлювати історичну, наукову, культурну і мистецьку цінність пам'яток Київської держави. Роль християнства на розвиток культури України-Русі. Визначення місця та ролі шедеврів		2	2	10

архітектури і мистецтва Київської Русі в контексті світової культури.			
Тема 3. Ансамбль історичного центру Львова Особливості та етапи формування архітектури середмістя Львова. Проаналізувати роль ансамблю ренесансних будівель ринкової площі в контексті унікального явища світової культурної спадщини. Розглянути роль й результативне просування туристичного потенціалу міста для різноманітних етнокультурних спільнот з відмінними культурами.	2	2	10
Тема. 4. Дерев'яні церкви Карпатського регіону України під охороною ЮНЕСКО Список дерев'яних церков Карпатського регіону України та Польщі внесених до світової спадщини ЮНЕСКО. Стилістичні особливості архітектури народного мистецтва, художні особливості дерев'яних церков: гіпотезу походження, спільні прикмети у зовнішнім вигляді з іншими типами українського дерев'яного будівництва. Внутрішнє оздоблення інтер'єру, оригінальність деталей декору та мистецьких іконостасів. Сучасний стан дерев'яних церков, особлива гармонія пропорцій, розвою форм та конструкцій архітектурно-мистецьких пам'яток.	2	4	10
Тема. 5. Античне місто-держава Херсонес Таврійський та його хора Заснування Херсонесу Таврійського - давньогрецького міста-полісу. Приклади планування міста античних архітекторів. Основні періоди економічного і політичного розквіту Херсонесу Таврійського за античних часів. Архітектурні пам'ятники Херсонесу; археологічні відкриття та знахідки; некрополь Херсонеса Таврійського; унікальні зразки малярства давнього Херсонеса. Проблеми збереження культурної спадщини в умовах окупації Криму.	2	4	10
Тема. 6. Нематеріальна світова культурна спадщина ЮНЕСКО в Україні Українська національна складова загальної концепції нематеріальної культурної спадщини. Походження петриківського декоративного	2	4	10

живопису як феномену української орнаментальної народної творчості. Традиції чоловічого співу, притаманного запорожцям. Техніка виготовлення косівської кераміки - традиційного народного гуцульського промислу. Основні способи декорування керамічних виробів. Традиції орнаментального мистецтва кримських татар.				
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Лекції Семінарські заняття Самостійна робота Індивідуальне чи творче заняття Неформальна освіта (додатковий бал) Екзамен Максимальна кількість балів			0 50 10 20 10 10 100
Вимоги до письмових робіт	Студенти виконують декілька видів письмових робіт (тези, індивідуальне завдання, тести, укладання словника, опрацювання літератури); терміни написання (для денної – на наступному занятті, для заочної – за 5 днів допочатку сесії), для заочної – друкований, електронний варіант.			
Семінарські заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час семінарських занять, сумуються.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Активність та участь у заняттях: 50 б. Виконання практичних завдань та проектів, індивідуальні завдання: 40 б. Екзамен на основі практичних робіт: 10 б.			
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен Форма здачі – комбінована (усна, письмова).			

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються відповідно до тематики лекцій, яка передбачена у силабусі

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/> Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом наукової культури викладача та студента.

Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідуватимуть лекції і практичні заняття даного курсу. Пропуски практичних занять студент повинен відпрацювати згідно з "Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", внесеним змінами від 19 травня 2023 р. (Наказ No 309). 309 від 19 травня 2023 р. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

Заняття відпрацьовуються у вигляді виступу-презентації, тестування. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Контроль знань здобувачів регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника" і "Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", введеного в дію наказом ректора No 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора No309 від 19 травня 2023 р. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

Неформальна освіта: Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом No 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

Рекомендована література

Базова

1. Акуленко В. І., Мельничук О. І. Міжнародне право охорони культурної спадщини. *Пам'ятки України: історія та культура*. 2005. № 2. С. 140-147.
2. Вечерський В.В. Українські дерев'яні храми. Київ : Наш час, 2008. 271 с.
3. Гетьман В.І. Українські Карпати. Ландшафтно-рекреаційні ресурси. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 136 с.
4. Драган М. Д. Українські дерев'яні церкви. Генеза і розвій форм : в двох частинах / Михайло Драган ; передм. В. С. Александрович ; прим. В. С. Александрович, В. М. Слободян ; предм.-геогр. покажч., терм. словник В. М. Слободян ; упоряд. О. О. Савчук. Харків : Видавець Савчук О. О., 2014. 450 с.
5. Каткова Т. Г. Діяльність ЮНЕСКО у сфері збереження культурної спадщини: правові аспекти. Харків : Титул, 2007. 181 с.
6. Клапчук В. М., Проців О.Р. Лісове та мисливське господарство Галичини : монографія. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства. Івано-Франківськ : Фоліант, 2011. 432 с.
7. Маленков Р. Світова спадщина ЮНЕСКО в Україні. Путівник. Київ. Комора, 2021, 240 с.
8. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа. К: Центр учбової літератури, 2009. 224с.
9. Прибега Л. Архітектурна спадщина України. Пам'яткоохоронний аспект: монографія. Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2016. 236 с.
10. Прибега Л. Дерев'яні церкви України. Київ : Мистецтво, 2020. 192 с.
11. Смалъ І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
12. Тарас Ярослав. Сакральна дерев'яна архітектура українців Карпат: культурно-традиційний аспект. ІН НАНУ 2007 р. 640 с.

Допоміжна

13. Брендлі У.-Б., Довганич Я. Праліси в центрі Європи. Путівник по лісах Карпатського біосферного заповідника. Бірменсдорф, Швейцарський федеральний інститут досліджень лісу, снігу і ландшафтів (WSL); Рахів, Карпатський біосферний заповідник (КБЗ), 2003. 192 с.
14. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / [за ред. В. О. Горбика, С. І. Кота]. К. : НАН України; Ін-т історії України, 1998. 400 с.

Інформаційні ресурси

15. Конвенція про охорону світової культурної і природної спадщини <https://necu.org.ua/konvencziya-pro-ohoronu-svitovoyi-kulturnoyi-i-pryrodnoyi-spadshhyny/>.
16. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО : міжнар. док. від 17.10.2003. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_d69.
17. Історія Софійського Собору http://sofiyskiy-sobor.polnaya.info/ua/istoriya_sofiivskogo_soboru.shtml.
18. Києво-Печерська лавра <https://7chudes.in.ua/nominaciyi/kyyyevo-pecherskyy-zapovidnyk/>.
19. Чернівці. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації (Університет). <http://samsobi.com.ua/index.php/ukraina/architecture/130-bukovyna-rezidence>.
20. Визначні пам'ятки Греції: 5 архітектурних чудес Еллади. <http://travel.tochka.net/ua/7441-dostoprimechatelnosti-gretsii-5-arkhitekturnykh-chudes-ellady/>.
21. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
22. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
23. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>